

Karjalohjan kirkko

Karjalohjan kirkko on vuonna 1860 valmistunut lääninarkkitehti Jean Wiikin suunnittelema kivikirkko. Se sijaitsee Karjalohjan keskustassa harjun huipulla, niin että se näkyy sekä Puujärven että Lohjanjärven puolelta Karjalohjaa. Myös Carl Ludvig Engel teki suunnitelmia paikalle, mutta Engelin oppilas Wiik teki lopulta toteutetun suunnitelman. Wiik sai vaikutteita Italian ja Saksan roomalaisesta kirkkoarkkitehtuurista.

Kirkko on harmaakivinen päätytornimallinen pitkäkirkko. Kustannusarvio oli 15 354 ruplaa 70 kopeekkaa. Rakennustyön aikana seurakuntalaiset osallistuivat töiden valvontaan.

Karjalohjalla on ollut kirkkorakennus jo 1467 Pappilanniemessä Lohjanjärven rannassa. 1647 ja 1745 rakennetut kirkot olivat Pyhän Ristin hautausmaan alueella. Niiden paikalla on muistomerkki.

Itsenäinen seurakunta Karjalohjasta tuli 1614 sen erotessa Karjaasta. Karjalohjan eteläosa oli perinteisesti ruotsinkielistä.

Kirkko oli käytössä 110 vuotta, kunnes se paloi 21. syyskuuta 1970 salamaniskusta, niin että jäljelle jäivät pelkät seinät. Kirkossa oli ollut meneillään ikkunoiden maalaus. Kirkon vasta uusittu kuparikatto suli. Kirkosta pelastettiin palon aikana Alexandra Frosterus-Såltinin alttaritaulu, kynttiläkruunu, ehtoollismalja, pienempiä tauluja sekä Maija af Ursinin suunnittelemat ja paikallisen seppä Sillanpään takomat kyntteliköt. Rauniot jäivät suojaamatta kahdeksikymmeneksi vuodeksi, jona aikana sisälle ehti kasvaa koivua, pajua ja heinää.

Museovirasto vaati 1987, että rauniot oli suojattava enemmän rapautumisen estämiseksi. Pioneerikoulu olisi halunnut räjäyttää rauniot harjoitustyönä, minkä Museovirasto torjui. Kattokeräys käynnistyi 1989, ja rahaa tuli hyväntekeväisyyskonserteista ja myyjäisistä. Sortumiskunnossa ollut kivistä kirkko katettiin 1990. Helsingin piispa Eero Huovinen toimitti kesällä 1991 kirkon käyttöönoton. Kivistä kirkkoa alettiin 1990-luvulla vähin erin korjata lahjoitusvaroin sponsorointiperiaatteella.

Uusi tapuli rakennettiin kolmessa osassa, ja se valmistui 1995. Votiivilaivan, kirkkolaiva Adelen, on seurakunnalle lahjoittanut Karl Immonen. Siihen lastattiin 1999 kirjeitä, jotka otetaan laivasta 50 vuoden kuluttua ja lähetetään kirjeen osoitteeseen. Laiva on nimetty Karjalohjalle 1934 tulleen terveystoimiston, sisar Adelen mukaan.

Peruskorjattu kirkko on seurakunnan pääkirkko, ja sitä käytetään uuden kirkon ohella muun muassa joulujumalanpalveluksissa, vihki- ja hautajaistoimituksissa.

Kirkossa on digitaaliset urut.

Karjalohjan seurakunta sai kirkonkellot vuosiksi 1970–1977 lainaksi entisestä Pitäjänmäen kyläkirkosta.

Pitkäkirkko on pohjakaavaltaan suorakaiteen muotoinen kirkko, jonka pidemmät sivut ovat usein itä-länsisuuntaisia. Pitkäkirkkoja ovat esimerkiksi basilika ja hallikirkko. Pitkäkirkon vastakohtana voidaan pitää keskeiskirkkoa ja ristikirkkoa. Lounaissaomalaisen pitkäkirkkotyyppin kehitti Antti Piimänen

”Kristus ottaa vastaan
työtätekeviä ja raskautettuja”

Karjalohjan kirkon alttaritaulun
on maalannut taidemaalari
Alexandra Frosterus-Såltin

Alexandra Frosterus-Såltin oli suomalainen taidemaalari (6. joulukuuta 1837 Inkoo – 29. helmikuuta 1916 Vaasa), joka tunnetaan erityisesti alttaritauluista. Hän maalasi ainakin 68 alttaritaulua ja teki myös kuvituksia. Häntä voi pitää maailman ensimmäisenä sarjakuvajulkaisun (Turmiolan Tommin elämäkerta) piirtäneenä naisena. Alexandra Frosterus-Såltin oli Suomen ensimmäinen naispuolinen piirustuskoulun opettaja, joka jäätyään varhaisessa vaiheessa leskeksi pystyi kuitenkin elättämään itsensä ja lapsensa taiteellisella työllä.

Kirkon viereen rakennettiin 1977 uusi matala "lasikirkkona" tunnettu rakennus, jonka suunnittelijoina olivat arkkitehdit Paavo Mänttari ja Sakari Laitinen. Rakennuksen materiaaleina ovat teräs, lasi ja tiili.

Karjalohjan nimi muodostuu kahden vanhan suurpitäjän nimistä Karjaa ja Lohja. Ruotsinkielinen nimi Karislojo mainitaan ensi kerran 1400-luvun puolivälissä. Itsenäiseksi kirkkoherrakunnaksi Karjalohja muodostettiin 1614 mutta kappeliseurakuntana se oli ollut jo 1200-luvulla. Suuri osa nykyisistä Karjalohjan kylistä oli jo 1400-luvulla olemassa ja se oli yksi Raaseporin linnanläänin pitäjistä. Karjalohja (*Karislojo*) on entinen Suomen kunta, Uudenmaan maakunnassaan. Vuoden 2013 alussa Karjalohja liitettiin Lohjan kaupunkiin. Karjalohjan ainoa taajama oli Karjalohjan kirkonkylä.^[3] Karjalohjan kaavoitetut alueet muodostavat nykyään Lohjan 102. kaupunginosan. Kunnassa asui ennen sen lakkauttamista 1 474 ihmistä, ja sen pinta-ala oli 163,39 km², josta 42,11 km² oli vesistöjä. Väestötiheys oli 12,15 asukasta/km². Karjalohjan naapurikunnat ennen kuntaliitosta olivat Lohja, Raasepori ja Salo

